

Sygn. akt

III AUa 876/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Ewa Madera
	Protokolant	st.sekr.sądowy Maria Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **26 lutego 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **S. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę w związku z wypadkiem przy pracy

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **2 października 2014 r.** sygn. akt **IV U 1941/13**

o d d a l a apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 czerwca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie art. 57 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS odmówił S. P. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 24 czerwca 2013 r. wnioskodawca nie został uznany za niezdolnego do pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca domagał się jej zmiany i przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, a także przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych z zakresu reumatologii, chorób wewnętrznych oraz medycyny pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 2 października 2014 r., sygn. akt IV U 1941/13, Sąd Okręgowy w Rzeszowie, Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Sąd ustalił, że S. P., ur. (...), wystąpił w dniu 28 września 2012 r. z wnioskiem o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy w dniu 4 czerwca 2007 r. Wnioskodawca pracował jako ślusarz remontowy i doznał urazu w postaci skręcenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowo – krzyżowym. Zarówno orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 12 czerwca 2014 r., jak i komisji lekarskiej ZUS z dnia 24 czerwca 2014 r. wnioskodawca nie został uznany za niezdolnego do pracy.

Celem zweryfikowania oceny stanu zdrowia wnioskodawcy dokonanej w postępowaniu administracyjnym, Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłych z zakresu: ortopedii, neurologii – medycyny pracy i neurochirurgii.

Biegli ortopeda i neurolog, posiadający specjalizację także z medycyny pracy, po rozpoznaniu u badanego: zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych kręgosłupa z przewlekłym zespołem bólowym oraz zmian zwyrodnieniowych stawów barkowych, uznali że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji od 21.03.2014 r., okresowo do 31.12.2014 r., bez związku z wypadkiem przy pracy. Biegły neurochirurg rozpoznał u wnioskodawcy zespół bólowy kręgosłupa szyjnego z promieniowaniem do barku prawego oraz krzyżowo – lędźwiowego z promieniowaniem do obu kończyn dolnych, bardziej prawej bez ubytków neurologicznych, a także bez istotnych ograniczeń ruchowych, z zaznaczonymi objawami rozciągowymi lewostronnymi, a także stan po usunięciu operacyjnym wpadniętego jądra miazdżystego C6 – C7 i stabilizacji międzytrzonowej. W ocenie biegłego wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy zarobkowej od 21 marca 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Przechodząc do oceny prawnej, Sąd przypomniał, że wniosek S. P. dotyczył przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy i również zaskarżona odmowna decyzja organu rentowego, pomimo wskazania nieprawidłowej podstawy prawnej, dotyczyła tego świadczenia. Warunkiem przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy jest, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 20 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t. jedn. 2009, nr 167, poz. 1322, dalej jako: ustawa wypadkowa) jest ustalenie związku pomiędzy stwierdzoną niezdolnością do pracy, a wypadkiem przy pracy w rozumieniu art. 3 w/w ustawy. Stwierdzenie powyższego związku należy do biegłych, którzy w nieniejszej sprawie go nie stwierdzili, co prowadzi do oceny, że wnioskodawca nie spełnia przesłanek do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Równocześnie Sąd wskazał, że nie mógł rozstrzygać o prawie wnioskodawcy do renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż byłoby to orzekanie ponad żądanie.

W apelacji od powyższego wyroku wnioskodawca domagał się jego zmiany i przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia, uzasadniając swoje żądanie opiniami biegłych, a także faktem pozostawaniem w stałym leczeniu ortopedycznym, dermatologicznym, neurologicznym, reumatologicznym i w poradni zdrowia psychicznego.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu, ponieważ zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie jest trafny i nie narusza prawa.

Spór w sprawie dotyczył prawa S. P. do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, ponieważ tak określił go wnioskodawca, składając wniosek z dnia 28 września 2012 r. i w tym przedmiocie wydana

została decyzja organu rentowego z dnia 27 czerwca 2013 r. Sformułowanie wniosku przez ubezpieczonego jest wiążące dla organu rentowego i skutkuje badaniem istnienia przesłanek do tego konkretnego świadczenia.

Ustawodawca zestawiając odmienne rodzaje postępowań: administracyjne i sądowe, przypisał sądowi funkcję kontrolną nad wcześniejszym rozstrzygnięciem organu rentowego. Z punktu widzenia tego organu dochodzi do przekształcenia jego roli z podmiotu decyzyjnego w postępowaniu administracyjnym na pozycję jednej ze stron w postępowaniu sądowym. Istotą postępowania w tej kategorii spraw jest w konsekwencji konieczność zachowania swoistej instancyjności. W pierwszej kolejności wniosek ubezpieczonego jest oceniany przez organ rentowy, a dopiero następnie podlega kontroli sądu. Sekwencja ta zmusza do podkreślenia, że postępowanie sądowe ma charakter wtórny do pierwotnego trybu postępowania przed organem rentowym. W rezultacie sąd nie może we własnym zakresie ustalać sytuacji prawnej ubezpieczonych. Kontrolna rola sądu musi korespondować z zakresem rozstrzygnięcia dokonanego w decyzji administracyjnej. Postępowanie przed organem rentowym inicjowane jest przez wniosek ubezpieczonego, wytyczający tematykę rozstrzygnięcia organu rentowego.

Uczynione rozważania przekonują, że wniosek o rentę "wypadkową", w sytuacji ustalenia braku wszystkich przesłanek, koniecznych do nabycia tego świadczenia, nie może zachować aktualności ani zostać potraktowany jako wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia.

Argumentem przeciwko takiej wtórnej kwalifikacji wniosku jest również zmiana od dnia 1 stycznia 1999 r. finansowania świadczeń z ubezpieczeń społecznych, w systemie obowiązującym z różnych funduszy, co spowodowało utratę aktualności zasady jednej renty. W obecnym stanie prawnym wniosek o przyznanie prawa do świadczenia nie może być sformułowany ogólnie, bez wyraźnego określenia rodzaju świadczenia lub wskazania funduszu ubezpieczenia (emerytalnego, rentowego, wypadkowego i chorobowego), z którego następuje wypłata (tak: wyrok SN z dn. 3 października 2008 r., II UK 74/08, OSNP 2010/3-4/52)

Podkreślić dalej należy, że renta z tytułu niezdolności do pracy, ustalana w trybie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t. jedn. 2013, 1440) i renta z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, przyznawana na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 6 ustawy wypadkowej to całkowicie różne świadczenia, przeznaczone w sytuacji wystąpienia odmiennego ryzyka ubezpieczeniowego.

Z podanych przyczyn Sąd I instancji prawidłowo postąpił, przekazując do rozpoznania organowi rentowemu, postanowieniem z dnia 20 października 2014 r., IV U 1941/13, wniosek o rentę z ogólnego stanu zdrowia zawarty w apelacji, który jak wynika z oświadczenia pełnomocnika ZUS Oddziału w R., złożonego na rozprawie apelacyjnej w dniu 26 lutego 2015 r. został załatwiony przyznaniem prawa do renty z tytułu okresowej, częściowej niezdolności do pracy.

Apelacja wnioskodawcy, poza wnioskiem o przyznanie prawa do renty z ogólnego stanu zdrowia nie zawierała żadnych innych zarzutów naruszenia prawa, czy też poczynienia błędnych ustaleń faktycznych w toku rozpoznawania żądania o przyznanie prawa do renty wypadkowej. Mając na uwadze powyższe orzeczono, jak w sentencji na podstawie art. 358 kpc.